

Ocena samowystarczalności budżetów gmin - analiza makroekonomiczna (za lata 2010-2011)

An evaluation of self-sufficiency of the municipal budget - an microeconomic analysis (for 2010-2011)

Jerzy Rutkowski

DOI:

Streszczenie

Zasada subsydiarności, która jest elementem ratyfikowanego przez Polskę traktatu z Maastricht wymaga, aby wszelkie rozwiązania systemowe i decyzje były podejmowane jak najbliżej obywateli. Wiąże się to z procesem decentralizacji, wzrostem samodzielności i samowystarczalności władz samorządowych. Przez samowystarczalność można rozumieć sytuację finansowania wydatków przez uzyskiwane dochody własne. Teoria finansów różnorodnie definiuje pojęcie dochodów własnych. Do własnych można zaliczyć te dochody, w zakresie których samorząd posiada atrybut władztwa podatkowego lub jest właścicielem źródła dochodów. Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dalece szerzej ujmuje dochody własne. Według rozwiązań ustawowych są sporządzane oficjalne sprawozdania statystyczne. Różnicom oceny stopnia samowystarczalności finansowej gmin obliczonej według kryterium ustawowego i alternatywnego kryterium władztwa podatkowego i własności źródła dochodów jest poświęcony niniejszy artykuł. Rezultat porównania tak uzyskanych wyników ma nie tylko wymiar ekonomiczny, ale także polityczny w zakresie oceny pozycji finansowej gmin.

Abstract

The principle of subsidiarity, which is a part of ratified by Poland Maastricht Treaty, requires that all system solutions and decisions should be taken closely to the citizens. This is connected with the process of decentralization, increased autonomy and self-sufficiency of local governments. Self-sufficiency is a situation of financing expenditures by the own income. In the theory of finance there are a lot of definitions of own income. Own income are the income with respect to which local government has the attribute of control or is the owner of the source of the income. The Act on Local Government Revenue far more widely recognizes municipal revenues. In accordance with the act official statistical reports are made. This article is focused on the differences between an assessment of the degree of self-reliance calculated according to the act and the alternative criterion of the tax control and the ownership of the sources of the incomes. The result of this comparison has not only the economic but also political dimension in the context of the valuation of financial position of the municipalities.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, dochody własne, klasyfikacja, samowystarczalność

Keywords: local government, own income, classification, self-sufficiency

BIBLIOGRAFIA (BIBLIOGRAPHY)

Emmert F., Morawicki M., *Prawo europejskie*, PWN, Warszawa–Wrocław 2001.

Hausner J., *Narastające dysfunkcje, zasadnicze dylematy, konieczne działania. Raport o stanie samorządności terytorialnej w Polsce*, Małopolska Szkoła Administracji Publicznej UEK, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, Kraków 2013.

Korzeniowska A., Krawczyk R., *Pojęcie i istota samorządu terytorialnego* [w:] *ABC samorządu terytorialnego*, A. Korzeniowska (red.), Oficyna Wydawnicza „Branta”, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej, Bydgoszcz, Łódź 2004.

Kosek-Wojnar M., Surówka K., *System zasilania jednostek samorządu terytorialnego a problem samorządności* [w:] *Finansowanie jednostek samorządu terytorialnego*, T. Wawak (red.), Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2001.

Kosikowski C., *Nowa ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, C.H.Beck., Warszawa 2010.

Nykiel W., *Rola dochodów w równoważeniu budżetów lokalnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1993.

Rutkowski J., *Podatek dochodowy od osób fizycznych w Polsce lat 90-tych*, FBU, Łódź 2000 (27–34).

Rutkowski J., *Wybrane elementy zarządzania przez podatki w jednostkach samorządu terytorialnego* [w:] *Wybrane aspekty zarządzania i gospodarowania w sektorze publicznym*, D. Stawasz (red.), seria: Folia Oeconomica (215), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008 (27–41).